

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 89 0 И 024397 15 Рев
Бања Лука, 09.02.2017. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Биљане Томић, као предсједника вијећа, Тање Бундало и Сенада Тица, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља К. п. д.о.о. Б.Л., ..., против туженог С.Ј., ..., П, кога заступа пуномоћник З.Ј., адвокат из П., Улица ..., ради исплате, вриједност спора 44.989,05 КМ, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Округног суда у Источном Сарајеву број 89 0 И 024397 13 Гж од 17.12.2014. године, на сједници одржаној дана 09.02.2017. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Сокоцу број 89 0 И 024397 12 П од 29.03.2013. године тужени је обавезан да тужитељу исплати износ од 44.989,05 КМ и то: на име доспјеле главнице износ од 30.000,00 КМ, на име редовне камате износ од 10.030,80 КМ и на име доспјеле законске затезне камате износ од 4.958,25 КМ, са законском затезном каматом на износ од 30.000,00 КМ почев од 07.07.2011. године па до исплате, као и да му надокнади трошкове парничног поступка у износу од 1.350,00 КМ. Одбијен је захтјев тужитеља за досуду законске затезне камате на износ редовне и обрачунате доспјеле затезне камате односно на износ од 14.989,05 КМ.

Другостепеном пресудом Округног суда у Источном Сарајеву број 89 0 И 024397 13 Гж од 17.12.2014. године жалба туженог је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Изјављеном ревизијом другостепену пресуду побија тужени због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, са приједлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати другостепеном суду на поновно суђење.

Одговор на ревизију није поднесен.

Ревизија није основана.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужитеља да се тужени обавезе да му исплати износ од 44.989,05 КМ, са припадајућом каматом, уз накнаду трошкова поступка.

Одлучујући о захтјеву тужитеља, по проведеном доказном поступку, првостепени суд је утврдио: да је дана 07.11.2007. године између Б.И.Б. а.д. Б.Л. (као даваоца кредита) и Н.Т. (као корисника кредита) закључен уговор о кредиту број КК/07-042-ПА, којим се давалац кредита обавезао да ће кориснику кредита ставити на располагање износ од 30.000,00 КМ, док се корисник кредита обавезао да ће кредит отплатити до 08.11.2012. године (члан 1. уговора); да је између Б.И.Б. а.д. Б.Л. и туженог закључен уговор о јемству број 07-042-ПА/3 дана 07.11.2011. године, којим се у својству јемца тужени обавезао испунити све обавезе које је корисник кредита обавезан испунити; да је као средство обезбјеђења наведеног кредита тужени издао мјеницу број РС 420400336 дана 07.11.2007. године и дао мјеничну изјаву од 07.11.2007. године којом је овластио означену банку да може користити мјеницу у сврху наплате свих потраживања по означеном кредиту; да је дана 07.07.2011. године раскинут предметни уговор о кредиту; да је уговором о уступању потраживања број БИБ-251-1253/11 од 30.12.2011. године Б.И.Б. а.д. Б.Л. сва своја потраживања из означеног уговора о кредиту уступила тужитељу; да према подацима из налаза вјештака Д.Ш. доспјело потраживање из предметног уговора о кредиту на дан раскида уговора укупно износи 44.989,05 КМ и то: на име главнице 30.000,00 КМ, на име редовне камате износ од 10.030,80 КМ и на име доспјеле затезне камате износ од 4.958,25 КМ.

На темељу тих чињеница, првостепени суд је закључио да је тужени, као јемац платац, солидарни дужник по предметном уговору о кредиту и да се обавезао да ће испунити обавезе из уговора уколико главни дужник не исплати доспјела потраживања. Сагласно томе, имајући у виду одредбе члана 262. став 1. и 1004. став 3. Закона о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ" бр. 29/78, 39/85 и 57/89 те "Службени гласник Републике Српске" бр. 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04- даље: ЗОО), налазећи да је висина потраживања утврђена налазом вјештака финансијске струке, првостепени суд је туженог обавезао на исплату захтијеваних износа, с тим што је законску затезну камату досудио само на износ главног дуга, док је позивом на одредбу члана 279. став 1. и 2. ЗОО одбио захтјев за плаћање законске затезне камате на износе редовне камате по кредиту и обрачунате доспјеле затезне камате.

Одлучујући о жалби туженог, другостепени суд је прихватио чињенична утврђења првостепеног суда. Међутим, за разлику од првостепеног суда, другостепени суд је становишта да се у конкретном случају ради о мјеничном спору и да је захтјев тужитеља утемељен у одредбама члана 31. став 1. и члана 33. став 1. Закона о мјеници („Службени гласник Републике Српске“ број 32/01). Сагласно томе, другостепени суд је изјављену жалбу одбио и првостепену пресуду потврдио.

Нижестепеним одлукама, у досуђујућем дијелу, захтјев тужитеља је правилно усвојен.

Код доношења одлуке којом је усвојио захтјев тужитеља првостепени суд је пошао од чињеничних навода тужбе, којима се тужитељ позвао на закључени уговор о јемству са туженим, те је код утврђених чињеница, примјеном одредаба члана 262. став 1. и 1004. став 3. ЗОО, усвојио захтјев тужитеља. За разлику од првостепеног суда, другостепени суд је становишта да се у конкретном случају ради о мјеничном спору, па је прихватајући чињенице утврђене од стране првостепеног суда, имајући у виду мјеницу коју је као средство обезбјеђења кредита издао тужени, позивом на одредбе Закона о мјеници, закључио да је захтјев тужитеља правилно усвојен, па је изјављену жалбу одбио и првостепену пресуду потврдио. Стога се не могу прихватити наводи ревидента да постоји протурјечност између изреке и образложења побијане пресуде, јер је и другостепени суд из утврђеног чињеничног основа нашао да је захтјев тужитеља основан, али по другом правном основу у односу на правни основ на који се позвао првостепени суд.

Предметни поступак, како се то истиче и у ревизији, је покренут приједлогом за извршење, на темељу означене мјенице као вјеродостојне исправе. Након што је изјављен приговор на рјешење о дозволи извршења, исти је настављен као парнични поступак, те супротно ревизионим наводима, најкасније на припремном рочишту, сагласно одредби члана 77. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 - даље: ЗПП), тужитељ је могао мијењати чињеничне наводе на којима темељи захтјев за исплату захтјеваног износа. Тужитељ је то и учинио тако што је прије припремног рочишта тужбу у овој парници уредио. У чињеничним наводима уређене тужбе, тужитељ се позвао на закључени уговор о јемству, те је на темељу обавеза преузетих тим уговором затражио исплату захтјеваног износа. Код таквог стања ствари, те с обзиром да се тужбени захтјеви идентификују по тужбеном приједлогу (петитум) и по чињеницама на којима се тај приједлог заснива (чињенични основ тужбеног захтјева), без обзира што је у доказном поступку читана и мјеница број РС 420400336 од 07.11.2007. године, погрешан је закључак другостепеног суда да је у конкретном случају ријеч о мјеничном спору, па тиме није било мјеста ни примјени одредаба Закона о мјеници.

Према одредби члана 1004. став 3. ЗОО, на коју се позвао првостепени суд, ако се јемац обавезао као јемац платац, одговара повјериоцу као главни дужник за цијелу обавезу и повјерилац може захтијевати њено испуњење било од главног дужника било од јемца или од обојице у исто вријеме (солидарно јемство).

Према садржају уговора о јемству од 07.11.2007. године, тужени се обавезао да ће на захтјев повјериоца (тужитељ у овој парници) испунити у потпуности све обавезе које је главни дужник обавезан испунити по уговору о кредиту (члан 1.), тако што као јемац платац одговара повјериоцу цјелокупном својом имовином као солидарни дужник заједно са главним дужником (члан 3. уговора).

Предметни уговор о кредиту, према утврђењу првостепеног суда, услед неплаћања од стране главног дужника, је раскинут дана 07.07.2011. године и сагласно одредби члана 12. уговора су доспјеле на наплату све неизмирене обавезе, што је у складу и са одредбом члана 132. став 2. ЗОО. Висина доспјеле обавезе је, сагласно одредби члана 1. уговора (у погледу главнице) и члана 2.

уговора (у погледу редовне и затезне камате) утврђена налазом вјештака финансијске струке, којем налазу странке нису приговарале, па је сагласно наведеним законским одредбама захтјев тужитеља правилно усвојен.

Произлази, да ревизионим наводима није доведена у озбиљну сумњу правилност нижестепених одлука, у дијелу којим је захтјев тужитеља усвојен, па како нема ни повреда одредаба парничног поступка о којима овај суд води рачуна по службеној дужности, то је изјављена ревизија одбијена, примјеном одредбе члана 248. ЗПП

Предсједник вијећа
Биљана Томић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић